

Előfizetési díj.

Videkekre postán vagy helyben házhoz hordva:	
Egy évre	12 frt.
Fél évre	6 frt.
Negyed évre	3 frt.
Egy órá helyben	1 frt.
Videkről egy hónapra előfizetést nem fogadjunk el.	

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik minden nap, az ünnepeket követő napok kivételével.

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Szerkesztői szállás:

Belkírály-utca szeglet tencsin-vár 7. szám, hová a lap szelvény részét illető közlemények czimzendők.

Az értékes cikkek díjazatának.

Készítők nem adnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

Hirdetési díjak:

Ötször hasábozott garmond sor vagy annak tere 6kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 30kr. Nagyobb és gyakori hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket felvesznek:

Bécsben: Oppel Alajos (Wollzeile 22). Haasstein et Vogler. Wallfischgasse Nr. 10.

Nyilttérli cikkek

garmond sora után 25 kr. fizetendő

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

„KELET”

politikai és közgazd. napilap

1874. második fél évi folyamára.

„KELET” előfizetési ára:

Egy évre	12 frt
Fél évre	6 frt.
Negyed évre	3 frt.
Egy órá	1 frt.
Egyes szám ára	5 kr.

A lap szétküldésénél előforduló zavar kiküldése tekintetéből vidékről 1 hónapra előfizetést nem fogadjunk el.

Az előfizetési pénzek, legcélszerűbben postai utalvánnyal kiadó Stein János könyvkereskedésébe küldendők.

Nyolcz egyszerre beküldött előfizetés után tiszteletpéldánnyal szolgálunk.

A „KELET” kiadóhivatala.

Budapest, július 1. 1874.

(M. A.) A képviselőház mai ülése elvégre megkezdhető a jelen országgyűlési ülészak legfontosabb tárgya, a választási törvényjavaslat tárgyalását.

Annyira mélyen belevág a törvényjavaslat az ország minden részének legvitalisabb politikai érdekeibe, hogy csak természetesen találhatjuk a sorsa s miként leendő megállapítása iránti általános érdeklődést s jogosultnak a kíváncsiságot, melynek az ellenzéki pártnyalatok által a törvényjavaslattal szemközt elfoglalandó álláspont képezi tárgyát.

Az előzményekből ítélve nincs okunk attól tartani, hogy ezen álláspont az ellenzék által a mult országgyűlés végüppaiban használt agyonbeszélési taticának leendő új kiadása. Az ellenzéki pártklubokból kiszivárgott hírek szerint a törvényjavaslatnak nem egy pontja ellen fog ugyan heves megtámadás intézteni, de ennek dacára több mint valószí-

ni, hogy — legfeljebb egy tucat szóbali kivételével — az egész ház elfogadandja a törvényjavaslatot általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául. A fennálló választási rendszer hiányainak orvoslása égető szükségének érzete sokkal általánosabban el van terjedve, hogy sem fel lehetne tennünk az ellenzék nagy többségéről, miként az orvoslás igen sok eszközt magában foglaló választási törvényjavaslatot csak azért vetné teljesen el, mert nincs minden pontjával egyértelműben.

Az általános vita ma lefolyt első napja csak megerősíthet bennünket e nézetünkben. A törvényjavaslat obligat szónokainak, a központi bizottság előadójának s a belügyminiszternek igen tárgyilagosan tartott beszédein kívül csak két szónoklatot hallottunk, egyet a bal-, s a másikat a jobb oldalról, mindkettőt a régi kiváltságok s előjogok két ismeretes bajnokától. Két conservatív beszéd, mint bevezetése a választási törvényjavaslat általános tárgyalásának, valóban figyelmet érdemlő jelenség.

Elég legyen részletesebben csak a jobb oldali conservatív beszédéről szólnunk. E tulajdonoson hosszú lére eresztett beszéd egészen azon eszmekörben mozgott, hogy a törvényhozás nem jár el méltányosan, midőn megszünteti minden más feltételtől független választási jogát azon nemesi osztálynak, mely 1848-ban maga osztá meg e jogot a nép többi osztályaival.

E felfogás nézetünk szerint alapjában téves. Nema mostani törvényhozás vet véget a nemesi osztály kiváltságának; megtette azt már 1848-ban maga ezen nemesi osztály s megtette igen helyesen annak tudatában, hogy a modern jogállam eszméjével, melyet éppen akkor volt hazánkban is megtestesítendő, egy osztálynak kiváltságos politikai előjogban való megtartása homlokegyenest ellenkezőnek.

Az 1848-i törvényhozás csak személyekre nézve hagyta meg ezen osztálynak már akkor választóképes tagjait e jognak élvezetében s csak némely választókerületek téves felfogása, vagy olykor szándékos visszaélése értelmezte intézkedését a nemesi osztályra nézve.

ni, mint mikor az ember valami ürügyet keres, hogy egy alárendelttel való beszélgetés súlyától megmeneküljön. Jó volt, hogy elhatároztam magamban, hogy várni és tűrni fogok: különben magaviseletem kiállhatna a legrosszabb elleneszenyemem, melyet éppen el akartam nyomni. Ránéztem: végig mértem darabos testalkatát és nagymérvű arányait; a kandalló fölötti tükrében saját képemet is láttam — s a valóság mellett magam, hogy összehasonlítást tettem két-
től között. Arczban hasonlítottunk, bár nem valék oly csinos, mint ő; vonásaim kevésbé valának szabályosak; szemem sötétebb, homlokom szélesebb volt, — természetem pedig sokkal mőgötte álltam: vékonyabb, gyöngébb, alacsonyabb levén. Anyagilag Eduárd állott előnyben, s ha szellemileg is annyira meghalad: rabszolgává kelle lennem, mert tőle nem várhaték oroszlanói nagylelkűséget a nála gyöngébbel szemben; hideg, kincsesvár szemei, szigorú, visszataszító magaviselete megmondák nekem, hogy nem igen fog kiméletes lenni. Volt-e akkor elég lelkierőm, hogy vele kihezdek? Nem tudám; soha sem próbáltam.

Mrs Crimsworth belépte egy percze más irányt adott gondolatimnak. Jól nézett ki fehérruhájában; arca és feje reggeli és menyasszonyi fideségben csillámlott. Azelőtt való esti gondatlan vidorsága által felbátoritva egészen elfoglaltan fordultam hozzá: de a hidegen és tartozkodva válaszolt; férje már utasítást adott neki; nem lehetett bizalmas a leendő boltsegéd.

Mihelyt a reggelinek vége volt, mr Crimsworth jelentette, hogy az egyfogatú mindjárt a kapu elé járát, s öt perc alatt elvárja, hogy kész legyen az X-be indulásra. Nem vártam magamra; csakhamar gyors léptekkel siettünk tova az országúton. A befogott ló éppen az a bokros volt, mely miatt Mrs. Crimsworth azelőtt való este aggodalmát fejezte ki. Egy párszor hajlandó is volt Csinos uram kirugni, de ura kiméltelen keze keményen és határozottan cserdített nyaka közé, s nemsokára meg kellett magát adnia. Eduárd fáguló orra tannakodott a hár-

tály kiváltságának fenntartása gyanánt. A jelenlegi választási törvényjavaslat is egészen az 1848-i törvényhozás álláspontját foglalja el, de a mellett egyszersmind elejét veszi a jelzett tévedés illetőleg visszaélések ismétlődésének is.

A parlamenti vitákról.

I.

Parlamenti viták alatt leginkább a törvényalkotásban résztvevő népképviselők nyilvános és szóbeli tárgyalásait értjük. E tárgyalások 1848 óta lényeges átalakuláson mentek európaszerre keresztül, úgy a forma, mint a tartalom és személyek tekintetében. A mi a formát illeti, mindekelőbb az ölték szemünkbe, hogy a szónoki elem a tárgyalásoknál mindinkább háttérbe szorult. Míg a régi culturépéknél a beszéd szónoki díszes s hatalmas feltételének tekintetett; míg a mult század folyamán is az angol parlament s a francia forradalom nagy szónokai soha sem mulaszták el beszédeik tartalmát az ékesszólás minden kúszközével felruházni; míg 1848-ban s közvetlenül azelőtt is bőségesen ki szokták azokat szákmányolni: korunkban mindez csaknem teljesen háttérbe szorult, sőt a hol kisérlet tétetik is vele, igen könnyen ellenkező hatást idézhet elő. E tekintetben a szónoktól most csak annyit kívánunk, hogy gondolatának pontosan megfelelő, de legszabatos s legrövidebb kifejezést használjon. Azon inkább külső segédeszközök helyére most az ékesszólásnak egy másik neme lépett, mely a beszéd tartalmával áll szoros viszonylatban.

A viták formájának egy másik változása az, hogy a régebben szokásos előkészített, könyv nélkül betanult beszédek eltűntek. A hosszú beszédek, melyek régebben csaknem kizárólag alkották a tárgyalásokat, általában ritkábbakká váltak s csak fontos törvényjavaslatok általános vitáskor használtak még. De a szónok, ha meg akarja magát hallgattatni, itt is az előtte szólónak s véleményellenesének eszmemeneteléhez kénytelen csatlakozni, lényegileg felhozott érveit czáfolásának körében mozogni, hogy a rég elkészített beszédnek létszava is kerültessek. Már itt is tehát főleg rögtönözve kell beszélnie a parlamenti szónoknak s még inkább áll ez a részletes tárgyalásokról. Ezek jobbra rövid beszédek s ellenbeszédkekből állanak s természetesen fogva kizárnak minden előleges betanulást. E változás folytán nem igen említetnek többé „el nem mondott” beszédek s senkinek sem jut eszébe nyomtatva terjesztetni a közönség elé beszédét, melyet nem mondhatott el.

kimenetelen való diadalaról; az egész uton alig pár szót szolgált hozzám, s ajkát csak azért nyitá ki időről-időre, hogy lovára káromkodjék.

X. tele volt zajjal s sürgéssel, midőn beérkeztünk; letértünk a tiszta utcákról, hol a lakházak, boltok, templomok és nyilvános épületek voltak; hátat fordítottunk mindnyájának s a gyárak és raktárak régiója felé tartottunk; aztán két hatalmas kepen haladtunk át, kövezett udvarra s Bigben-Closeban valánk, a gyár előttünk állt, hosszú kéményéből kormot oádva és reszkette téglafalain át, vas belső részeinek mozgásától. Munkások fatkostak le s fel; egy kocsi éppen máhával raktak meg. Mr. Crimsworth egyik félről a másikra tekintett s egy pillanattal mindent végig nézett, a mi történt; egy ember sietett hozzánk, hogy átvegye kezéből a gyeplőt; a kocsi és lovat neki átadva, intett, hogy kövessem az irodába. Beléptünk; egészen más, mint a Crimsworth-Hall lakosok; közönséges üzleti helyiség, sikkalt pallóval, egy fali almáriommal, két magos íróasztal, egy pár szék és karosszék. Az egyik íróasztal előtt egy ember állt, ki négyeszegű sikkját levette, midőn mr. Crimsworth belépett, s egy perc alatt megint írásba vagy számolásba merült, magam sem tudom melyikbe.

Mr. Crimsworth a tűz elibe állt, miután macintoshát levetette. Én a kandalló mellett állottam meg.

„Steighton — szóla azonnal — távozhatik. E gentlemannal beszédem van. Jöjjen vissza, ha csöngetek.”

Az asztal mellett ülő ember felkelt s kiment, betevén maga után az ajtót. Mr. Crimsworth felsitotta a tüzet, kereszte vetette karját s egy percig gondolkodott, összeszorított ajakkal, ránczbaszedett homlokkal. Egyéb dolgom sem volt, mint hogy öt vizsgáljam, milyen jól voltak szabva vonásai! mily szép férfi volt! Honnan hát e mérges tekintet, e mogorva, kemény kifejezés homlokán, minden vonásain?

Felém fordulva röviden kezdte meg:

A vitáknak nemcsak formája, hanem tartalma is megváltozott. Természetesen nem a vita alatti tárgyat értjük itt, hanem a módot, melylyel az elintéztetik. E tekintetben a legfeltűnőbb változás a phrasisnak tökéletes háttérbe szorulása. Míg régebben egy szónok sem végező beszédét pártja kedvéért, gyújtó jelszavai nélkül, ma a jelszavak üres phrasisoknak tekintetnek s legfeljebb négyülésekben engedtetnek meg, míg a parlamentben a tárgyak érdemleges és beható vitatása kívántatik meg s a phrasisok lehetőleg mellőztetnek. Nem foglajja azonban a mult idők feltétlen kárhoztatását, mert a phrasis fogalma relativ s a mi p. harmincz év előtt jelentőségteljes kifejezés volt, csak később súlyedhetett phrassissá. A jogegyenlőség, a személynek, tulajdonnak, vallásnak szabadsága, az egyház és állam elválasztása stb. 1848-ban még becses vívmányoknak tartatott; ámde csakhamar kitűnt, hogy ezen abstract elveknek egyike sem tarthat feltétlen érvényesülésre igényt; mindeniknek némi korlátozást kelle szenvednie más hasonló jogosultságú elv által, hogy fenálhasson a polgári társadalom; minek folytán minden párt fölvebette e szavakat programmjába. A pártok többé nem a kifejezések által különböznek egymástól, hanem az érvényesítés kisebb-nagyobb mérvé által, melyben egyik elvet a többivel ellentétben részesítik. A „reactio” is felvette programjába a szabadságot, de legszűkebbre korlátozva a rend principiuma által; a radicalis párt is adoptálta a rendet s a felsőbbégi tekintélyt, de az egyéni szabadság elve által minél szűkebb körre szorítva. Csak e fejlődés következtében lesz mindenik kezdetben abstractul fellépő elv többértelművé s a kezdetben igen jelentőségteljes kifejezés üres phrassissá, melyet minden párt a maga értelmében adoptál. Minden kornak vannak ily reá nézve még jelentékeny kifejezései, melyeket csak a bennök foglalt eszme fokozatos megvalósítása súlyeszt a későbbi generációkat illetőleg a phrasis színvonalára. Ennek tudatában a parlament most szónokaitól azon nehézségekre kívánja kellő méltatását, melyeket valamely eszme konkrét megtestesítése elő ellentétes elv k görditenek s ezáltal magától elesik a jelzett kifejezések használata, bármily jogosultsága lehetett is azoknak előbbi időkben.

Erd. cath. státusgyűlés.

Gyula-Fejérvárt, jul. 2. 1874.

A kath. status mai üléséről, ha egészen tárgyilagosan akarunk szólni, nem sok mondani való van. Miután 9 órakor a püspök 6 nmlga a székes egyházban személyesen celebrálta a mi-ét és „veni sancte”-t, 10 óra tájt megnyitotta a gyűlést egy igen ékes beszéddel, a melyben kiindultan abból a

„Azért jöttél hát — shirebe, hogy iparos légy?”

„Azért.”

„Keményen áll határozásod? Előre akarom tudni.”

„Keményen.”

„Jól van; kötelezem nem vagyok, hogy segítsék, de van éppen egy hely betöltetlenül, ha képes vagy rá. Probára felteszek. Mit tudsz? Tudsz e valamit a haszontalan iskolai lim-lom tudás, a görög latin s több e félén kívül?”

„Tanultam számtant.”

„Ostobaság! mondom ostobaság!”

„Tudok francziául és németül írni és olvasni.”

„Nó! Egy percig gondolkodott, aztán kinyitotta az asztal egyik fiókját, kivett belőle egy levelet s ide adta.

„El tudod ezt olvasni?”

Egy német kereskedelmi levél volt; lefordítottam; nem tudtam, meg volt-e elégedve vagy nem — arca mozdulatlan maradt.

„Szerencséd,” szólt egy pár perc múlva, „hogy valami hasznavehető is tudsz, melylyel lakásod és élelmed megszerezheted: mivel tudsz francziául és németül, második segédnek befogadlak, hogy a ház kül-levelezését folytatd. Jó fizetést adok — évenként 900 forintot; és most — folytatá emelt hangon — halld meg egyszer mindenkora, a mit rokonságunkról s az eféle hümbügről mondani akarok! E tekintetben nem szeretem a bolondozást; ez nem természetem. Azért, hogy testvérem vagy, semmit sem fogok elnézni neked; ha ügyetlen, hanyag, szorakozott, rest vagy akármiben hibás lélezel, s a háznak kárt okozol: ép úgy elküldelek téged is, mint akármelyik más segédet. Kilencszáz forint szép fizetés s én ki akarom pénzem egész értékét belőled nyerni; ne felejtél el, hogy életemben a dolgok gyakorlati mód-
don folynak, s üzletszerű szokások, érzelmek, eszmék tetszenek nekem. Érted?”

(Folytatás következik.)

„KELET” TÁRCZÁJA.

A tanár.

Regény.

írta: Currer Bell,
Eyre Jane, Shirley stb. szerzője.

Második fejezet.

Bevezetésül.

(Folytatás.)

Kényszerítém szememet, hogy szegesebben vizsgáljak meg a tájat; kényszerítém elmémet, hogy hosszasan foglalkozzék vele, s midőn észrevevém, hogy szívemben semmi örvendetes mozgalmat nem idéz elő, hogy nem kelti bennem azon reménytedést, melyet mindenkinek éreznie kellene, ha élet-pályájának színterét látja maga előtt, azt gondoltam magamban: „Vilmos, te saját viszonyaid ellen lázadsz föl; bolond vagy, s nem tudod mi kéne neked; magad választád, s neked iparosnak kell lenned. Nézd! nézz oda, arra a kormos füstre, s tud meg, hogy ott van a te állomásod! Ott nem árándozhatol, nem szemlélődsz, nem alkothatsz magadnak elméleteket, — a te helyed ott van, s ott dolgoznod kell!”

Miután így meglecózkéztam magam, visszatértem a házba. Testvérem a reggeliző teremben volt. Összeszedtem magam s egy léptem elébe, — vidor nem leheték. A kandalló előtt állt a szőnyegen, hátát a tűznek. Mily sokat olvastam arczkifejezéséből, midőn tekintetünk találkozott, midőn hozzá léptem, hogy jól reggelt kívánjak; mily ellenmondásba volt az természetemmel! „Jó reggelt!” mondá kurtán, fejével egyet intve s a val felkapott — nem vett — egy lapot az asztalról, s olyan formán kezdte olvas-

Iskola Alapítvány

Kolozsvári Központi Egyetemi

Könyvtár

Fundatia pentru Scoala BCU Cluj-Napoca

teszedhatatlan elvből, hogy a közbe hitből származó egyetértés és összetartás szerezte meg az eddig kivívott szép eredményeket, a melyek abból állanak, hogy a miniszter jóváhagyta a múlt évi közgyűlésben alkotott igazgató tanács működési hatáskörét, és ennél fogva van egy jogalapon, a melyre állva magunk igazíthatjuk legalább legfontosabb dolgainkat; meglepéssel constatálja, hogy ezzel egyszerűsödött annak a lehetőségét is látja megadva, hogy az egyháziak és a hívek együtt megvalósíthassák azt az eszményt, a melytől 1848-ban lelkesült: hogy az erdélyi egyházmegye visszaszerezze az őt jogosan megillető önkormányzatot és gyakorolhassa az anyaszentegyház apostoli szervezetének megsértése nélkül. Az egyház eddig is bebizonyította a maga döntetlen erejét, mindenféle megtámadások elleni ellenállásban, mely erre lesz még, ha a hívek is mint erős phalanx sorakoznak körülötte. Ebben látja a legnagyobb nyereséget. Megkaphatja itt mindenki a maga hatáskörét, mert az itt mívelendő tér tágas és a rajta való működés áldásos. Végre megemlékező rövid epiphonemával az elhunyt tagokat Keszler, id. Groisz Gusztávot és Mikó Antalt, üdvözlő a még élő jelenlevőket, figyelmezteti, hogy a meglevő autonómia köre még nagyon szűk, de hogy észlelően felhasználva sokat tehetni, sőt még a hiányzókat is meg lehet nyerni. Ezzel a gyűlést megnyitja. B. Jósika Lajos a gyűlés nevében egy rövid üdvözléssel és ragaszkodással nyilatkozik a feladatokról. Aztán határozatba megy, hogy mindkét beszéd egész szövege szerint a jegyzőkönyvbe felvéssék.

A napi sorrendre térve át b. Apor Károly, és Béli Gergely személyében igazoló bizottság küldeti ki, a mely rövid szünet után constatálja, hogy megvált hiva 187 tag, t. i. 62 egyházi 125 világi, megjelent eddig 103, 51 egyházi, 52 világi, (utólag még 3 világi megjelent.)

A most következő tanácskozás nem annyira éles, mint inkább rendetlen volt. Minden untalan egy-egy rögtönzött indítvány idézett elő elcsapongó vitákat. Így mindjárt elején egy vita a képviselői mandátumok helyes megadása, megszűnése körül, a mely ügy szabályozása igen helyesen a szervezkedés megvitatásához lett utasítva, miután igen helytelenül egy rakás időt rabolt el.

Olvasatott aztán az igazgató tanács tárgyában lejött miniszteri megerősítő leirat, a melynek eleje megadja az igazgató tanácsnak ugyan azt a hatáskört, a mely a kath. Comissioé volt, de az alapítványok kiadása és általában az önkormányzati szervezet kérdése nézve arra utal, hogy nem intézkedhetik most ezekben a kérdésekben, a melyeknek a magyar összes kath. autonómia szervezősekre és egyöntudó ellátást kell nyerniük. Határozatuk az első rész tudomásul vétele, az utóbbi rész ellen egy felirat a miniszterhez, a mely éppen ezért az indokolásért az általános autonómia végleges szervezését sürgetse.

Következett az igazg. tanács jelentésének felolvasása. Ezt dr. Farkas Lajos id. előadó végző, a gyűlés megszavazta neki ideig. működése tartamára ugyanazt a tiszteletet, a melyet a rendes előadó hűtött volna. Ezt Farkas egy lelkis felszólalással a közéleti tanácsok számára létesítendő nyugdíjalapra adománnyozza.

A jelentés és mellékletei előleges tárgyalására bizottság küldetik ki, a mely holnap fog referálni. Előke br. Apor Károly, tagjai: Gál János, Horváth János, Turi Gergely, Lukács Béla, Groisz Gusztáv, Ugron Gábor, Finály Henrik, Koráts Ferenc, Biró Béla, Józsa Lajos, Müller Ede.

A választások kerülén sorra, b. Jósika Lajos megmarad világi elnöknek, de melléje tekintettel beteges voltára egy elnökhelyettes fog választani az igazg. tanács tagjai közül. Az elhunyt 3 tagon kívül még öt soroltatik ki, u. m. Veszely Károly, Pócsa József, Barts Ferenc, gr. Eszterházy János, gr. Kálnoky Dénes, ez utóbbi egyszerűsödött véglegesen mondván le, kéri, hogy ne válaszzák vissza. Első választás: Béradandó 9 szavazat, 1 előadó, 3 papi és 5 világi tagra. Szavazatszedő bizottság: gr. Kálnoky Dénes, Pekry István, Ágoston Károly, Finály Henrik, Furmann László, Kolozsi Antal. Szavazás megkezdésére d. u. 6 óra tűzetik ki.

Itt azonban egy indítvány meglehetősen vitát idézett elő. Ugyanis indítványoztatott, mondja ki a gyűlés, hogy a megválasztandó előadónak egész idejét és erejét kelljen a tiszteletnek szentelni, semmi más hivatalt nem szabad viselnie, és ez az erőlyes ellenmondó párt nagy kisebbségben maradván, határozatba is ment.

A főelöljáró ügye előleges tárgyalására a Ráduly János nagypostás elnöke alatt egy 2 papból 5 világiból és 1 világi jegyzőből álló bizottság küldetik ki.

Our own.

Törvényjavaslat

a román fejedelemséggel vasúti csatlakozások tárgyában 1874. évi máj. hó 31 én kötött egyezményről.

(Folytatás)

6. cikk. A két kormány vasutainak három más a Vulkán-, és Vöröstorony-, nemkülönbön Uz vagy Ojtoz-, vagy Gyimesi (Palanka) szorosokon leendő kapcsolatának hasznos voltát elvből elismeri, a nélkül, hogy kiépítésükre valamely határidőt megállapítsa, mi későbbi megállapodás tárgyánál van fenn tartva, akkor midőn a két fél alkalmasnak fogja tartani.

7. cikk. Minden kapcsoló vonalon egy közös nemzetközi állomás fog létesíteni, mely később a

magas szerződő felek előzetes közmegegyezésével fog megállapíttatni.

A pályaudvarok rendőrségét első sorban a vasúti hivatalnokok fogják kezelni a két állam mind-egyikének illetékes hatóságainak felügyelete alatt s az illető területen érvényben álló törvények és szabályrendeletek szerint.

A teljes felségjog, ideértve az igazságszolgáltatást és a rendőrséget is, ezen, csak a vasúti forgalom s a vámügyi kezelésre nézve közös pályaudvarokon, valamint a pályák azon szakaszain is, melyek ezen pályaudvarok és a határ között vannak, azon szerződő félnek marad kizárólag fenn tartva, melynek területén a határszéli pályaudvar fekszik; — mindazonáltal a szomszéd kormányok tehetségében állandó:

1 vizsgálatot indítani az említett pályaudvaron s az említett pályaszakaszon alkalmazott saját alattvalói ellen elkövetett minden bűnért vagy vétségért.

2. a polgári törvénykezést illetőleg tehetségében állandó:

a) ugyanazon tisztviselők vagy alkalmazottak hagyatékát rendezni;

b) az említett tisztviselők vagy alkalmazottak vagyonára a csődöt kimondani, s az esetleges leszármolást megindítani.

Az ország igazságszolgáltatásának mindazonáltal fennmarad azon joga, hogy a saját területén találtatott javakat külön csőd alatt állóknak nyilvánítsa.

A szerződő kormányok az illető hatóságoknak a szükséges és törvényes karhatalmat minden esetben kölcsönösen ki fogják szolgáltatni.

Mi a közös pályaudvarok és tartozékaiknak üzletbevitelét és a tulajdonosoknak a cím alatt fizetendő különös kártalanításokat illeti, a vasutak igazgatóságai egyik és másik részéről külön egyezményt fognak kötni illető kormányuk beleegyezésének fenn tartása mellett.

8. cikk. Az építendő vasutaknak, a menyinyiben azt a közös érdek kívánja, egyforma szabályok szerint kell építtetniük, és üzletben tartatniuk; nevezetesen:

1. a sinek megegyezőleg a határos vaspályákkal (angol mérték szerint) 4 láb 8 és fél hüvelyk belső világot fognak bírní;

2. a gőzmozdonyok és vasúti kocsi, a menyinyire csak lehetséges, egyformán és mindenestre oly módon készítendő, hogy ezen pályák egész hosszában minden nehézség nélkül közlekedhessenek;

3. a gőzmozdonyoknak és vasúti kocsiknak utközöi oly módon alkalmazandók, hogy a két államban üzletben álló pályákon elfogadott méretekkel összhangzásban legyenek;

4. a két területen oly jelzési rendszabályok alkalmazandók, melyek alapelveikben mindkét pályavonalon egyformák;

5. ezen vasutak egész hosszában a két állam alattvalói közt sem a szállítási díjra és módra, sem az elküldés idejére nézve semmi különbség nem fog tetetni;

6. az egyik állam területéről a másikkra szállított utasok és áruk nem fognak azon állam területén, melyre érkeztek, kedvezőtlenebb bánásmódban részesülni, mint a két állam bármelyikének belsejében szállított utasok és áruk;

7. egyébiránt a két kormány teljesen fenntartja magának azon szabadságot, hogy a területén érvényben levő árszabást leszállíthassa, s kötelezi magát egy harmadikkal, nevezetesen az engedélyesekkel szemben ezen szabadságát leghatározottabb módon tiszteletben tartatni;

8. minthogy a 2. cikkben említett három vaspályának célja közvetlen összeköttetést hozni létre, nemcsak az osztrák-magyar monarchia és Románia között, hanem hasonló összeköttetést létesíteni egész Európával: a két kormány a menetrendet közmegegyezéssel megállapítván, gondoskodni fog, hogy a személyszállító és a tehervonatok, melyek ezen pályákon az átmeneti forgalmat eszközlik, a mennyire csak lehet, egyenes és kényelmes összeköttetésben legyenek az osztrák vagy magyar pályák azon vonalával, melyek Itzkani-Burdujeube, valamint a vereserovai és tömösi két vonalnak megfelelő állomásokra érkeznek és hasonlólag azon vonatokkal is, melyek ezen állomásokról indulnak.

Mi a személyszállító vonatok számát illeti, ha tározottan kikötöttük, hogy a posta és az utasok szállítására naponként legalább egy vonat induljon mindenik irányban, melynek legkisebb átlagos sebessége a megállásokat is beleértve 4 1/2 mérföld legyen óránként s a melynek, a mennyire csak lehetséges, a folytató vonalak indulási és érkezési idejével is egyeznie kellend.

Mindkét kormány meghatározza és helyben hagyja a tehervonatok menetrendjét és árszabásokat s ez utóbbiak a lehetőség határáig azonos elvek szerint állapítandók meg s a mennyire csak lehetséges, a nemzetközi kereskedelem szükségleteinek kedvezni fognak.

9. cikk. A két kormány területi és felügyeleti jogainak gyakorlása végett állandó biztosokat alkalmazand, kiket a vasúti igazgatósággal való viszonyában, minden oly esetben képviselőjével megbíz, melyek sem a bírói, sem a rendőri hatalom jogköréhez egyenesen nem tartoznak.

Ezen, az illető vasutak felügyeletével megbízott biztosok egymással közvetlenül is érintkezhetnek mindazon kérdésekben, melyek a vasutak üzletét vagy a kereskedelem érdekeit illetik.

(Folyt. köv.)

Külföldi szemle.

Kolozsvár, július 4.

Spanyolországból, mint tegnapi táviratunk szerint váratlan hírek érkeztek m. hó 29-ikéről. Concha tábornagy az északi hadsereg főparancsnoka ugyanis az Estella melletti csatában halálos sebet kapott, melyben meg is halt. Utódául Zabala hadügyér nevezetett ki, a hadügyi tárczát pedig Cottoner tábornok vette át. Zabala helyébe Sagasta lett a miniszterelnök. Concha halála annál váratlanabban hathatott a spanyolokra, mert éppen Estella bevételét és a karlisták határozott vereségét várták, miután a nevezett várost Concha szerencsésen keresztül vitt hadmozdulatok segítségével bekerítette s abban a karlistákat ostrom alá fogta. A csata kimeneteléről véglegesen pontosan tudni még nem lehet. Karlista forrásból jövő sürgönyök természetesen maguknak vindikálják a győzelmet, de csak később fog kitűnni, hogy tulajdonképpen melyik harcoló fél volt a győztes.

Hogy az Estella körüli csatára térjünk vissza, — a karlisták azt hitték, hogy Concha a támadást a város ellen az Ega folyó jobb partjáról fogja intézni. Concha meg is bagyta őket e hiszemben s a jobb parton elfoglalt hadállásaiban meg is maradt. míg a karlisták hatalmas védmunkákat vittek végbe Allo, Discastillo, Morantin, Alveró, Arellane és Arronzban itteni állásaik védelmére. Alkalmas pillanatban aztán Concha gyorsmozdulatokkal a folyó balpartjára és a karlisták egy meglepetésére állást foglalt északkeletről Estellával szemben.

A spanyol hivatalos lap közlése az államköltségvetést, melyből kitűnik, hogy a bevételek 708, s a kiadások 726 millió pesetára mennek; az utóbbiak között a hadi kiadások 148 millióra mennek. A budgetben különböző új adók vannak felvéve, továbbá az ezer franknál nagyobb fizetések és nyugdíjakból a levonás az eddiginél 1/6-el nagyobbak van előirányozva. A kormány az államjavakra 250 millió franknyi államjegyeket fog kibocsátani és a forgalomban levő váltókat és kincstári jegyeket három órára prolongálni fogja stb.

Franciaországban Mac-Mahon nagy hadi szemlét tartott jun. 28-án a sereg felett Longchampsban; a tőnny kíséretében a vezérkar és a külföldi katonai attachéok voltak, — ezeken kívül Mac-Mahon környezetében voltak láthatók Ladmirault és Cissey tábornok, Nemours hg. Buffé a nemzetgyűlés elnöke, a miniszterek és számos katonai kitűnőség; a képviselők közül is többen voltak jelen s a mellett még nagy számú közönség is nézte a katonai színjátékot. Szemle végzetével a közönség megjelenezte Mac-Mahont. Ez alkalomból a francia köztársaság elnöke napirancsot adott ki, melyben egy katonának, mint a parancsnokokat megdicsőítő magunkatartásáért és a hadmozdulatok szabadságáért; egyszerűsödött meglepéssel fejezi ki a csapatok jó szellemével.

A nemzetgyűlés — így szól a napirancs — hét évre reám bízta a végrehajtó hatalmat s ez idő alatt a rend és közbeke fentartását kezeimbe tette le. A reám bízott missió e része reátok is esik. Teljesítsük azt mind végig együtt az által, hogy mindenütt a törvény tekintélyét és az azt megillető tiszteletet fentartjuk."

Mac-Mahon e napirancsát általában helyesnek s annak bizonyítékul tekintik, hogy Mac-Mahon, bárminők legyenek is a parlamentarizmus küzdelmek eredményei, a kormánybatalomról nem fog lemondani. Egyedül a legitimista közönség támadja meg e napirancsot, nevezetesen az „Union” ir ellene s azt hangoztatja, hogy a nemzetgyűlés hatalmában áll a nov. 20-iki törvényt megszüntetni és a monarchiát, vagy a köztársaságot megalapítani.

Egyetemes tanító-gyűlés.

A tanítandó ismeretek felhalmozódásával s a tanítási módszerek jelen fejlettségén ma már a tanítás sikere s a tanulás megkönnyítése még a népisiskolában is oly nagy mértékben függ a jó taneszköztől, hogy ezek hiányát a tanító legnagyobb szakképzettségével s legkitűnőbb személyes tulajdonságaival sem képes pótolni. — És jó részt ezen körülménynek tulajdonítható, hogy korunkban a paedagogia körében tán éppen a taneszközök tökéletesítésében és újak feltalálásában látunk legnagyobb haladást.

A folyó évi augusztus 9, 10, 11, és 12. napján Budapesten tartandó II-ik egyetemes tanítógyűlést rendező bizottság, belátva az iskola céljainak felszerelése, és az újabb taneszközök megismerettségének fontosságát; az egyetemes gyűlés alkalmával egy oly tanszer-kiállítást óhajtott hazai és külföldi kiállítók közreműködésével létrehozni, melyben a legújabb és legcélszerűbb iskolai batorok, valamint a tanítás mindennemű eszközei minél nagyobb teljességben legyenek szemlélhetők:

E tanszer-kiállítás fő céljai lennének.

1-ször az, hogy népisiskolai tanítónak, és iskolai hatóságainak tagjai az újabb s célszerűbb iskolai batorokat és taneszközöket, (valamint az utóbbiak használati módjait) itt a kiállításon szakértők magyarázatai mellett megismerjék;

2-szor az, hogy egy a fővárosi mint vidéki iskolai hatóságok akár tanszer muzeumok számára részint itt, a kiállításon tárgyakat könnyebben vásárolhatnának, részint ez alkalommal a megszerezni kívánt tárgyak iránt a kiállítókkal egyezkedhessenek.

E kettős cél azonban csak úgy leendő elérhető, ha e tanszer-kiállítás egy hazai mint külföldi kiállítók közreműködésével tárgyakban minél gazda-

gabb s minden esetre olyan lesz, hogy a legsikeresebb és jelenben legjobban ismert minden ezen tárgyak itt valóban fellelhetők lesznek. — Ámde esetben a kiállítás költségei oly keszeget (mintegy két ezer forint) igényelnek, a melyet a gyűlésen meglévő néptanítóknak tagsági díjaiból a gyűlés szükséges egyéb kiadások fedezése mellett nem reménylünk fedezhetni.

Miután azonban ez egyetemes gyűlésen éppen a tanszer-kiállításnak az előadott célból létesítése nemcsak maguknak a tanítóknak, hanem minden iskolatulajdonosnak, minden tanhatóságnak s nevelőbarátoknak, sőt minden szülőnek közvetlen érdekbe áll: ennél fogva tiszteletteljes bizalommal kérjük te czimémet . . . méltóztatassék bármi csekély adomány e célra adni vagy gyűjteni, és azt az alól jegyzéssel (Roth Vilmos urhoz, a rendező bizottság alpenztárnokához (Budavár, állami képezde) elküldeni.

Az adományokat nyilvános közléssel nyugtatjuk Budapest, 1874. jun. 16.

Molnár Aladár, Péterfy Sándor, a rendező bizottság elnöke. a r. bizottság titkára.

Roth Vilmos,

r. biz. alpenztárnoka.

A „KELET” magán-távirata.

Feladatott Budapesten július 8. 10 ó. — p. d. a.

Érkezett, július 9. 11 ó. 58 p. d. a.

A képviselőházban tegnap Irányi, Tarnoczy szólottak, azután a nemzetiségek nevében Polit beszélt föltűnést keltett beszédére részletesen valószínűleg Tisza válaszol.

Feladatott Gyulafehérvárra, júl. 8-án 7 ó. 50 p. d. a.

Érkezett júl. 8-án 8 ó. 20 p. d. a.

A státus-gyűlés választásainak eredménye a következő: Előadó Veszely Károly; az igazgató tanács egyházi tagjai: Barts Ferenc, Karados Ignác, Veszely Károly; világiak: Gr. Eszterházy János, Pócsa József, dr. Groisz Gusztáv, gr. Lázár Miklós, Biasini Domokos. Világi elnökhelyettes: Pál Sándor.

A tegnapi ülésben nagy horderejű határozatok hoztak az iskolai ügyben. A közéleti tanácsok kinevezése az igazgatótanácsnak vindikáltatott. Továbbá feliratok határozattal a Felsőházhoz a sérelmek orvoslása ügyében, a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez az egyház megyei és alapítványi vagyonok ki szolgáltatása tárgyában. A szervezkedés kérdése még eddig függőben van s egyáltalában számos és fontos kérdések várnak még megoldásra.

A világi tagok nagy része, szokás szerint, egyenkint elszállinkoznak. Elegkár.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, július 3. 1874.

— Udvari ünnepélyek Bécsben. Konstantin Nikolajevics orosz nagyherceg és az orosz Györgylovagok küldöttségének tiszteletére szombaton és vasárnap ebéd volt. A szombaton a felségénél Schönbrunnban tartott ebédre Konstantin nagyherceg, Péter oldenburgi herceg, Rudolf koronaherceg, az orosz küldöttség tagjai, az orosz nagy követség, gr. Andrássy közös külügyminiszter, az osztrák miniszterek, több tábornok és az udvari méltóságok stb. voltak hivatalosak. Ebéd alatt a Strauss féle zenekar játszott. Ebéd után a király cerelét tartott. — Vasárnap a bécsi burgban katonai díszbevonat volt, melyen jelen voltak: Konstantin nagyherceg, Rudolf koronaherceg, Károly Lajos, Albrecht, Vilmos és modenai Ferenc főhercegek főudvarmestereikkel, Péter oldenburgi hg., Vilmos braunschweigi herceg, Gusztáv szászweimari herceg, az orosz küldöttség, az orosz nagy követség tagjai, gr. Andrássy külügyminiszter, b. Koller közös hadügyminiszter stb. összesen 110 vendég volt meghíva. Az ebéd alatt mondott pohárköszöntések a következők voltak: „Ő felsége a következő toasztot mondá: Drága barátom, az orosz császár ő felsége egészségére! A vitéz orosz hadsereg és hajóhad és ennek felettese nagy admirálja egészségére, a kit ma körünkben van szerencsénk láthatni! Miután ő felsége a toasztot befélézte, a zenekar az orosz néphymnust kezdé. Azután Konstantin nagyherceg a következő köszöntéssel emel poharat: „Engedje Felsőged megköszönnöm kegyes szavát és megengedje ismételtelen azon szerencsét kívánatokat, melyeket ma a császár, az én felsége bátyám, valamint az orosz hadsereg és a Sz.-György hadi rend nevében, melynek lovagja Felsőged ezélt 25 évvel lett, Felsőgednek elmondani szerencsém volt. Istén őrje és tartsa Felsőgedet és hű hadseregét.” E szavak után a zenekar az osztrák hymnust

*) Az iv szerkesztőségünknek rendelkezése áll.

Érkez.

játszó. Ebéd után ő felsége a kihallgatási szobában esztendő tartott. Este 1/2 9 órakor a schönbrunni nagy csarnokban estély volt, melyen több művész, a bécsi férfi-dal-egylet és az udvari operaszínház zenekara játszottak. Hangverseny után cerce tartatott, mire a vacsora következett. A nagyherceg elutazása Bécsből tegnap délelőtt történt. Az északi vaspálya udvarán megjelentek az orosz nagykövet és a nagy követség tagjai gróf Adlerberg és később Péter oldenburgi herceg. 11 órakor odaértek kétfogatú nyitott udvari hintón a király és a nagyherceg s utánok a kíséret. Ő Felsége megint az orosz gránátosi egyenruhát viselve, az András-rend szalagjával, a nagyherceg pedig osztrák ezred egyenruháját. Két percet a vonat elindulása előtt a nagyherceg igen szívélyesen búcsúzott el királyunktól, ki levett főveleg hatomszor csókolt meg távozó vendégét. A nagyherceg elutazása után ő felsége Mon-del főhadsegéde kíséretében visszautazott a burgba.

— **Deák Ferencz** hogylétéről a „Főv. La-pok”-ban a következőket olvassuk: Deák Ferencz napról-napra jobban érzi magát a Schwarcz-féle vá-rosligeti nyaralóban, mely dr. Hofmeister (azelőtt Fischehof) vizgyógyintézete mögött fekszik s emeletes terasszával a legszebb kilátás van az egész városli-getben. A távoli hegyek alatti falukat is látni lehet róla. Azelőtt az öreg ur e terrasson töltte az időt, de ma már lejár a kertbe s vidáman nézi a társá-ságot, mely kuglizással tölti az órákat. Délután négy órakor fogadja látogató barátait s nyájasan beszélget velök. A vidám adomák újra szőnyegre kerülnek s mindig erősbül a remény, hogy a gon-doktól ment élet, a Nedeczky-család szeretetteljes ápolása, dr. Kovács Endre orvosi buzgalma, a régi jó barátok vidorúsága előzik, vagy legalább is lénye-gesen megenyhítik azt a betegséget, melyre az utób-bi időkben az egész nemzet aggódva gondolt.

— **Egyetemünkön** a rektor-választás e hó 12-dikén ejtetik meg, és pedig a sorkövetkezés sze-rint a bölcsészeti karból.

— A helybelli leány árvaházban a nyári kö-zvizsgálat f. hó 5-én — vasárnap — délután 4 órakor fog megtartatni az intézet helyiségében. Az érdeklődő t. közönséget a jelzett időben, szíves meg-jelenésre tisztelettel fölkéri, Kolozsvárt, jun. 3-án Az igazgató választmány.

— A leány árvaház választmányának f. hó 1-én tartott ülésében most végbe az 5v. br. Ke-mény Istváné által az árvaház javára készített díszes takaré kisorsolása. A szerencsés nyertes ifj. Bodor Pálné lón a 161. számmal. A nemes báróné kiváló buzgalma ez uton az intézet pénztárát 300 frttal gazdagította.

— A kezdő lövészek kedvéért a lőjutalmak kitűzésében azon változtatás történt, hogy a távoli társára külön versenydíjak tűzettek ki, melyek a szerencse díjra is pályáznak. Ezekben kívül a 150 lépésnyi társákon minden 5, 15, és 25, a távoli társak pedig minden 5, 10 és 20 ködlövés külön jutalmat nyer.

— A kolozsvári Dalkör, mint már említett, vasárnap f. hó 5-én az Arena helyiségében rendki-vüi dalestélyt rendez, a következőkkel: 1. „Nyí-tány” előadva a zenekar által. 2. „Sárga csikó, sárga lovam sárga” népdalok Zimaytól. 3. Az „éj” Schu-beritől. 4. A „kópola” Beckertől. 5. A „szivhan-gok” Haan Mártontól. 6. „Suhog a szél” Zimay Lászlótól. 7. „Bécsi induló” Zöllnertől. A dalárok énekét fényes táncvígadalom követi s így a kettős ál-vezetnek azt hiszik ezuttal is ép oly kitűnő vonz-e-reje lesz, mint ez magyar daláraink jóhírű estélyein már hagyományossá vált, s mely feunen hirdeti a nemzeti érzés és dal virágzását városunkban.

— A belvárosi gyermekkert v a l a s z t m á -nya elhatározván az intézetnek emeletre építését, kérelmet intézett a városi tanácshoz, hogy a szükséges téglamennyiséget az előállítási árban szolgál-tassa ki e célra a város saját téglagyárából. A ta-nács e nagyon is méltányos kérelmet az illető szak-osztály elibe terjesztvén, ez — a mint értesülünk — hosszabb vita után, a kérelmet elvetette. Az új aerá-nak, mely Kolozsvár regenerációjának hangzatos jel-szavával kezdődött meg, jellemző vonása e szakosztá-lyi bölcs végzés, melynek hozatalában a nem irigye-lendő dicsőség oroszlanryrére a városgazdát, ki-ről a fuma eddig azt hirdette, hogy a város kivá-ló szerencséjének (!) tarthatja, hogy őt ez állomás-ra megnyerte. Ha Párpocs közegében ajánlkoznék bárki egy 30,000 ftos iskola létrehozására s a köz-segért építési anyagot kérne, kézzel szíveleg ragadná meg az alkalmat s imo a mívelt Kolozsvár városa köz-gyűlésének egyik szakosztálya egy oly társulatot, mely ily munkára vállalkozott, még pedig oly fel-tétellel, hogy az intézet idővel a város tulajdonába megy át — kérelmével elutasít, holott pedig annak megadása, miután a városnak saját téglagyára van s a társulat az előállítási költséget megajánlotta, a városnak semmi anyagi áldozatába nem került volna. Reméljük azonban, hogy a közelebből tartandó vá-rosi gyűlés nem fogja városunk reputációját hagy-ni e szegénytelen eljárás bolyegét s a kérelmet tel-jesíti.

— A nyári színikörben, július 4-én — szo-mbaton — Szentgyörgyi István jutalmán, Paraszt mint dus (milliomos) című látványos, énekes és tündéri-es 3 felvonásos színjáték adatik elő. Színtársulatunk e derék s kitűnő szorgalmat tagjaik jutalomjátékára felhívjuk műszerető közönségünk figyelmét.

— Nyári színházunk folyton ébren bírja tar-tani maga iránt az érdeklődést. Tegnapelőtt Uriel

Acosta helyett (Kovács Gyula betegsége okán) Tri-coche és Cacolet került — harmadszor — színre, szép számú közönség előtt. A bohókás darab most istel-jes jó hangulatban tartá a nézőket, bár Emil her-czeg szerepét Földenyitől Szigligeti vette át s míg már amaz is tulkönyved alakban mutatta be az együgyű herceget, addig Szigligeti plane comicust csinált belőle, a mit különben meglehetősen kényet-lensége is indícait. Tegnap Orpheus járta — és pe-dig kitűnő előadásban. Nem is lehetett másként, mi-dőn a kecses istenadókat többek közt Neszedva A. Gerecsné, Vajdafüré is személyesíték; Marczel Jupi-tere, K. Papné asszony Amorja, Kassai Stix Jankója stb. szintén derekasan megállták helyüket. Hanema zenekar eddigi első hegedűsét — mint Orpheus „nagy koncertje” tanúsítá — kár volt a mostanival föl-cserélni.

— **Pongráczék** zenetársulata a napokban Sze-benben játszott s az ottani egyik lap alig tud di-csérőökkel betelni; azt mondja a sátor, hogy csak most kezd érteni, mit tesz az, mikor a tüzes ma-gyar kedvenc nótájáért degesz tárczáját odaveti s elkiáltja magát: „Hogy volt?” A nevezett lap kü-lönösen az öreg Pongrácz bámulatos tőkélyt klari-nette játékat, a fiatal Pongrácz első hegedűjét és a banda kishíűgését emeli ki.

— A „Keresztény Magvető” kilenczedik kötetének 2-dik fülete most jelent meg a következő érdekes tartalommal: Évszázados életkori ünnepély. Néhány Szabó Sámuel hátrahagyott egyházi beszédei-ből. Szabó Sámuel életrajza. Sándor János. A ke-resztény vallás. Simén Domokos. Az első értekezlet ügyünkben Amerikában. S. D. Egyháztörténelmi ada-tok: I. II. III. IV. Az unitáriusok 1638-ki üldöz-tetéseinek, s a deési complanationak történetéhez. Köz-li Szilágyi Sándor. V. Confessioidei Unitárius 1599. Közli Orbán Balázs. Kepe-rendszer. Goró István irata nyomán közli Rödiger Géza. Néhány szó a fennembi cikkekhez. Ferencz József. Egyházi mozgalmak. Chr. Eredeti levelezések: 1. Az orsz. vakok és siket né-mák intézete. Buzogány Áron. 2. Esperesi viasz-gá-lat. Kisgyörgy Sándor. 3. 4. Őrműsi Kálmán. Iro-dalmi értesítő. Különfélék: Gyermeki kegyelet A ss. kereszturi egyházakr közgyűlése. A kököllőköri egyh. kör. Sz. gericezei egyh. közösgünk. Tanulóifj-ságunk májálisa. Dr. J. Freeman Clarke. A vasár-nap. Az angol unitárius társulat. Olaszország. Skó-czia. Necrolog.

— **Néptanítók gyűlése.** „Ezennel van sze-rencsénk közudomásra hozni, hogy az előkészítő bi-zottság határozata szerint a magyarországi néptani-tók II. egyetemes gyűlése f. 6. augusztus hó 9., 10 11. és 12. napjain Budapesten fog megtartatni. Ugyanezért felhívjuk mindazokat, kik az egyetemes tanitógyűlésen meg akarnak jelenni, szíveskedjenek f. 6. július hó 20-ig a bizottság alpenztárnokánál, Both Vilmos urnál (Budavár tanítóképződe) jelent-kezni, és két frtnyi tagsági díjat hozzá addig be-küldeni, hogy számukra a féláron utazhatás és a szabad lakás kedvezményezésének kieszközlésére a kellő lépéseket megtehessek. A II. egyetemes tani-tógyűlés előkészítő bizottság nevében Molnár Ala-dár, bizottsági elnök. Péterfy Sándor, biz. titkár.

— **K. Várárhelyi** közelebből egy hentes egy leölt kocza hasában kétfejű (mindkettő teljesen ki-fejlődve) malacot talált. Az erdélyi muzeumnak szánta s állítólag már utba is indította Kolozsvár felé.

— A bécsi nemzetközi gabona vásár augusz-tus 12 és 13-dikán lesz s az alsó ausztriai iparegy-let is akkor tartja malomgép kiállítását.

— **Az erd. rom. cath. igazgató tanács** elő-dójává az elhalt Keserő Mózes helyébe Veszely Ká-roly M. vásárhelyi plébános választott meg. A sza-vazás eredménye július hó 1-én este 10 órakor kö-vetkező volt: Az előadói állomásra 103 szavazatból, Veszely Károly 42, dr. Éltas Károly 33, Züllich Ist-ván 12, dr. Farkas Lajos 7 stb. szavazatot nyertek. Az igazgató tanácsosi állomásokra az egyházi rend-ből: Barts kanonok 89, Kardos 72, Veszely Károly 60, György István plébános 26, a világiak közül gr. Eszterházy János 95, Pócsa József 93, dr. Groisz Gusztáv 57, gr. Lázár Miklós 41, K. Biasini Domo-kos 32, Donogány Jakab 31, stb. szavazatot kaptak.

— **Br. Apor Károly** a m.-vásárhelyi kir. ité-lő tábla elnöke a „P. Napló” hasábjain, azon lapunk által is közölt kérdésre, hogy gr. Haller Ferencz ügyei miért lettek zárt ülésben előadva, kinyilatko-ztatja, miként a kir. itéllő táblánál mindenik ügy, s így a gr. Haller Ferencz ügyei is, a fennálló törvé-nyek és rendszabályoknak megfelelő módon lettek előadva, s adatnak elő, miután a törvény előtti egyen-lőségnél fogva kivétel senkire nézve sem áll fenn. Egyébiránt a táblai határozatok ellen, a törvény ren-des utján, a jogorvoslat nyitva áll.

— **Díjszenéről** írják, hogy a szerencsétlenül kímült báró Piret Lajos altábornagy díszes gyász-koporsóba zárt hullája Budapestről június 21-kén a boldogultnak hű szolgái kísérete mellett, a családi birtokra, Díjszenőre szállított, s itt a r. kath. főkezesegyházban e célra épített gyászravatalon helyeztetett el. A harangok gyász-zugása másnap már korra reggel hirdeté a nevezetes halott megér-kezését, a mikor a reggeli szorgos munkára felkél-szült néptömeg felekezeti-különség nélkül sereglett a templomban elhelyezett koporsóhoz. A kesergő test-vérek és legközelebbi rokonok, névszerint báró Piret Jenő altábornagy, b. Piret Béla; — továbbá gr. Gyúrkó Ábrahám nógádi főispán, gr. Csokonics, gr. Károlyi és két Lipthay báró urak 11 órátkban a helyszínére megérkezvén, a temetési gyászszertartás

a nógádi lelkész és esperes Jókuthy Endre ur által megkezdettvén, déli 12 órakor véget ért. A gyászszertartás végezte után a koporsó a templom körül fekvő temetőben ázott sirban helyzetetett el, addig míg a családi sirbolt elkészül.

— **Szilágy-Somlyon** Nagy László, sz. som-lyói, Kis Albert, kémeri, Viski Pál zoványi ev. ref papok előfizetést hirdetnek egyházi beszédeikre. A mintegy 20 ívre terjedő s 18—20 egyházi beszédet magában foglaló füzet előfizetési díja 1 frt. 20 kr. Bolti ára magasabb leend. Az első füzet nemsokára sajtó alá kerül s legkésőbb december 20-dikáig meg fog küldetni az előfizetőknek. Az előfizetési pénzek legkésőbb október 31-dikéig a kiadóhoz, Viski Pál, zoványi ev. ref. paphoz küldendők. Utolsó posta: Zovány.

— **Közhasznú** ezélokra szánt IV. m. k. ál-lamsorsjáték jun. 30-iki kisorsolásán e következő főbb nyerő számok huzattak ki. A 100,000 frtos nyere-ményi a 3681 szám nyeri, a 20,000 frtost a 154, ezer 236 sz., 5000 forintot nyer 90,761 és 185,615 szám, 3000 forintot 267,173 és 183,695 sz., 1500 frtot 136,005, 65,824, 219,090, 248,984 sz., 1000 forintot nyernek 18,095, 120,097, 227,145, 100,671, 134,714, 98,209, 298,565, 56,142, 134,938, 199, ezer 504, számok; 500 frt nyere-ményt pedig e kö-vetkező számok csináltak: 25,527, 234,021, 223,669, 271,547, 251,245, 86,894, 41,901, 70,683, 159,084, 4904, 60,854, 166,840, 85,360, 23,308, 223,955, 134,906, 209,289, 65,548, 159,859, 219,718.

— A **hitelsorsjegyek** Jul. 1-én huzásának eredménye:

sorozat-szám	nyerő-szám	nyer frt
545	33	200,000
2529	52	40,000
1651	28	20,000

A többi kibuzott sorozatok ezek: 134, 322, 387, 2219, 1464, 1562, 1719, 1895, 2204, 2301 2797, 3179.

— **Bécs város** kölcsönének jul. 1. huzásán a következő az eredmény:

sorozat-szám	nyerő-szám	nyer frt
699	28	200,000
1361	22	50,000

Továbbá a következő sorozatok huzattak ki: 1419, 1915, 2146, 2167, 2375, 2318, 2714, 2837, 2881; 2942.

— **A Mordaunt-féle** per ismét föléled. A hirlap-olvasók emlékezni fognak az igazgatóság hírére, mely Angliában keletkezett 1869-ben, midőn Mordaunt esete közbeszéd tárgya lett. És emlékezni fognak arra is, hogy a férj, sir Charles Mordaunt által meg-indított szándékolt válóperre vonatkozó előleges ki-hallgatások alatt megidőzve lett és ki is kérdezettett a walesi herceg is, kit látogatásai és egy pár levél-kéje ugy tüntettek elő, mint a szerencsétlen lady egyik kedvesét. A válóper azonban nem volt eldönt-hető, mert egy esküdtészi ki nyilatkozat alapján — az illető bíróság 1870-ben februárban kimondotta, hogy lady Mordaunt elmebeteg volt, midőn a megidőző levél neki kézbesítettett s elmebeteg levén azóta is folyvást nem adhat kellő utasítást a saját védelmére. Az ügy tehát felebbezve lön a legfelsőbb forumhoz, a lordok házához és ez meg is hozta ítéletét részre hajlatlanul, megsemmisítvén az alsóbb bíróság ítéle-tét. Ennek folytán a válóper meg fog indulni s na-gyon nevezetessé lehet, ha ugyan a felperes követé-lése nem fog elégtételt nyerni minden vita nélkül.

— **Az európai** lentermesztésről a „Golos” következő érdekes adatokat közli: Oroszország öven-ként termeszt 12,000,000 pudot, „Ausztia” 2 mil-lió 747,000, Franciaország 2,381,000, Belgium 1 millió 191,000, Angolország 1,068,000, Olaszhon 763,000, Bajorország 580,000, Szászország 214,000 pudot. A többi európai államok összesen 458,000 pudot. Ezután következik az orosz beltermesztés hely-rajai kimutatása, melyből az tűnik ki, hogy legtöbb len a pszkovi kormánykerületben termesztetik, neve-zetesen 2,600,000 pud, ezután a szmolenszkiában 1 millió 506,000 pud s így tovább leszálló fokozatban egészen az olonezi kormánykerületig, mely már csak 22,000 pudot termeszt.

— **Könyv-szemle.** Az orvosi tudomány köréből legújabbban megérkeztek Stein János könyv-kereskedésébe Kolozsvárt: Deutsches Archiv für klinische Medicin, redigirt von Dr. Ziemssen und Dr. F. A. Zenker. XIII-ten Bandes 1-tes und 2-tes Heft 9 frt. — Dr. Henle, Handbuch der systema-tischen Anatomie in 3 Bänden. II-tes Band: Ein-geweidelehre, 2-te Lieferung. 4 frt 80 kr. — Dr. Frey, Handbuch der Histologie und Histories des Menschen. 4-te Auflage. Mit 600 Figuren in Holz-schnitt. 2 Bände. 8 frt 40 kr. Dr. v. Niemeyers Lehrbuch der Speciellen Pathologie und Therapie mit besonderer Rücksicht auf Physiologie und patho-logische Anatomie. 9-te Auflage I. Band I. Abtheil. 6 frt. (Erscheint in vier schnell sich folgend. Abthlgn.) — Hüter, Compendium der geburtshilf-lichen Operationen. 3 frt 60 kr. — Graefe Prof. Hand-buch der gesammten Augenheilkunde I. Band: Ana-tomie und Physiologie. I. Theil mit 189 Figuren in Holzschnitt. 7 frt 20 kr. — Jahresbericht über die Fortschritte der Tierchemie, herausgegeben von D. R. Maly, 2-ter Band für das Jahr 1872. 4 frt. Dr. Bernatzik, Commentar zur österreichischen Mi-litair-Pharmakopöe vom Jahre 1873. Mit 68 Holz-schnitten. 5 frt 50 kr.

KÖZGAZDASÁG.

Értesítés

az erdélyi gazdák harmadik vándorgyűléséről és az avval összekötendő tárlat-, szántóverseny- és cse-lédjuttalmazásról.

(Folytatás.)

2. osztály: kerti termények.

A legszebb kerti termények u. m. káposzta, murok, petrezselyem, hagyma, czeller, paprika, csi-csoka stb. együttesen kiállítva. jutalmak: dicsérő-ok-levelek.

3. osztály: gyümölcs.

a) Alma és körte-csoportozatokért.
Jutalom: 1 drb. állami ezüst érem, 1 drb. ál-lami bronceérem.

b) Asztali szőlőgyűjtemény.
Jutalmak: 2 drb. arany, 1 drb. állami bronce-érem.

c) fajbor-szőlő gyűjtemény.
Jutalmak: 1 drb. állami ezüst, 1 drb. állami bronceérem.

4. osztály: bor.

a) Könnyebb — azaz asztali borok — 10% szesztartalomig bezárólag, jutalmak: 1 drb. állami ezüst érem 1 drb. állami bronceérem.

b) Nehezebb, azaz fajborok, 10% szeszarta-lomtól kezdődőleg, akár tiszták, akár vegyesek le-gyenek.

Jutalom: egy darab állami arany érem, egy darab állami ezüst érem, egy darab állami bronce-érem.

c) Vörös borok.
Jutalmak 2 drb. arany.

d) Aszu borok.
Jutalom: 1 drb. arany.
Jutalomban ezuttal csak termelő-ré-szesedl.

5. osztály: méhészet.

Kiállíthat minden termelő, ki legalább 15 a-nyaközüvel bir, mely köpűállományt hiteles bizonyít-vánnyal igazolni tartozik.

Jutalom: a legszebb méz és viasz kiállítójának 2 darab arany és a szükséghez képest dicsérő-ok-levél.

6. osztály: fanemek.

Az erdőszethez tartozó különböző fanemek cso-portosan kiállítva.

Jutalom: dicsérő-oklevél.

III. Eszköz- és géptárlat.

1. osztály: ekék, boronák, hengerek.
közönséges ekére
jutalmak: 1 db. állami aranyérem, 3 db. arany.
váltó ekére, jutalom: 4 drb. arany.
boronára; jutalom: 2 drb. arany.
hengerre; jutalom: 2 drb. arany.
2. osztály: tisztító és morzsoló gépek.
Szelelő és tisztító rostára
jutalom: 1 drb. állami ezüstérem, 2 drb. arany.
Törökbuza morzsolóra; jutalom: 2 db. arany.
1 drb. állami bronceérem.

3. osztály: borszáti gépek és eszközök.
Borsajtóra; jutalom: 5 drb. arany.
Egyéb eszközökre
jutalmak: 1—1 drb. arany, összesen 4 drb. arany.

Külön jutalom.

A legkitűnőbb szőlőművelő földésznek jutalmul 5 drb. arany fog vasárnap október 4-én déli 1 óra-kor kiadatni, jelentkezéseket Hunyadmegye egyes intéző bizottmánya fogad el.

(Vége köv.)

Kimutatás

a tordai takarékpénztár 1874. június havi üzlet-forgalmáról.

Bevétel:

1874 május haváról átjött készpénz 4020 frt 02 kr, 80 betétben 21941 frt 39 kr, visszafizetett váltókban 29410 frt — kr, visszafizetett előlegek-ben 3290 frt — kr, kamatokban előlegek 996 frt 25 kr, különféle díjakban 216 frt 25 kr, államille-tékben 3, frt 45 kr, betéti könyvek díjában 2 frt — kr. Összesen 59879 frt 36 kr.

Kiadás:

Visszafizetett betét s tökécsített kamatokért 47 betét után 8456 frt 14 kr, betét folyó kamatokért 75 frt 65 kr, leszámított váltókért 34260 frt — kr, előlegekért 3360 frt — kr, kezelési költségekért 8 frt 10 kr, megjelenési díjjakért 199 frt — kr, tiszti fizetésekért 194 frt 98 kr, államilletékért 3 frt 45 kr.

Összesen 46557 frt 32 kr.

1874. június 30. pénztár maradék 13322 frt 04 kr. Együtt 59879 frt 36 kr.

Tordán, jun. 30. 1875.

Távíratl tudósítás a bécsi tőzsdéről

Július 2-án 5% Metalliques 69 60 frt. Kamat —. — 5% Nemzeti kölcsön 75.75 frt 1860 Kölcsön 119.50. Bankrészcvény 967 Hitelintézeti részvények 220.50 London 111.70 ft. st. Ezüst 105.25 Cs.kir. arany — Napoleonkor 8.92 1/2.

Urbéri kötvények: Magyarországi 75.25. To-mesi 74.50 Erdélyi 73.—. Horvátországi 73.—

Felelős szerkesztő: Szász Béla.

Az 1867-ik évbéli maroszekei bizottmány alapítványa közvetlen felügyeletével megbízott bizottság részéről közbirre tételik, miszerint az alapítvány évi 700 forintnyi jövedelméből három maroszekei ifju részére a rendes segélyezés a folyó évben kezdetét veszti.

Segélyért folyamodhatik vallás- és nemzetiség különbség nélkül minden Maroszeke valamely községebeli illetőségű olyan ifju, ki az érettségi szorgalmat jó sikerrel letette, s valamely real irányu felsőbb intézetbe óhajja tanulmányait folytatni; de ezt segély nélkül nem teheti.

Segélyért folyamodók maroszekei illetőségüket az illető lelkész által kiállított, s a községi előjáróság által is igazolt családi értesítővel mutatják ki: kötelesek továbbá pályázati folyamodványukat érettségi bizonyítványukkal, valamint az illető tanárikar által kiadott erkölcsi magukvi-eletét tanúsító bizonylattal ellátni, segélyre szorultságuk megítélhetése tekintetéből pedig szülőik, vagy esetleg saját vagyoni álláukat részletesen előtűntető a községi előjáróság és lelkész, valamint a járási duóbiztos által hitelesített vagyoni kimutatással felszerelni.

A segélyezés azon napon kezdődik, melyen a segélyezendő az illető intézetbe beléptét tanúsító felvételi bizonyítványát megküldi.

A segélyösszeg évnegyedeként egye. lő részletekben küldetik meg. A segélyezésre felvételért folyamodók elősorolt módon felszerelt kérvényüket folyó évi augusztus-hó 1-én napjáig alólirhoz terjeszték be.

Maros-Vásárhelyt, 1874. június 28-kán.

MIKÓ MIHÁLY, Maroszeke főkirálybírája.

Sz. 1026. — 1874.

(229)

(2-3)

Hirdetmény.

Dobokamegye felső-kerületében, Ponsa községében az özves koresoma haszonélvezeti jogok folyó év július-hó 8-kán d. e. 9 órakor fognak Ponsa községében ez év július 1-től kezdődőleg 1 1/2 egymásután következő évekre, nyilvános árverezés útján haszonbérbe kiadni.

Mikorra is a tisztelt birtokos urak és haszonbérleti szándékozók meghívhatnak. Az árverezési felételek, cze a hivatalnál bár mikor is a hivatalos órákban megtekinthetők.

Egereg-Almás járás szolgabirájától.

Hidalmás, 1874. június 24 kén.

HATFALUDI MÓR, szolgabíró.

416. 1874.

(231)

(2-3)

eln.

Hirdetmény.

Alólirt királyi törvényszéki Elnökség által közbirre tételik, miszerint a szamosújvári kir. törvényszék és szamosújvári kir. járásbíróság részére 1874-dik évre szűkegeltető tűzifa szállításának biztosítása céljából folyó évi július 31-diken délelőtti 10 órakor ezen királyi törvényszék tanácstermében nyilvános árlejtés fog tartatni.

Az árlejtésben résztvenni kívánók kötelesek az árlejtés megkezdése előtt 40 frt. bántpénzt készpénzben, avagy urbéri állam-kötvényekben árlejtés vezető kezére letenni.

Az árlejtésre kitűzött óráig a fennálló szabályok szerint felszerelendő zárt írásbeli ajánlatok is elfogadhatók.

A vállalati föltételek hivatalos órákban, ezen királyi törvényszék irodagazgatójánál bármikor megtekinthetnek.

Szamosújvárt, 1874. június 27-én.

SIMAY GERGELY,

kir. törvényszéki elnök.

Sz. 585. — 1874.

(230)

(2-3)

Hirdetmény.

Folyó év augusztus hó 1-én délelőtti 11 órakor a nagyági m. kir. bányahivatalnál kétszáz (200) bécsi mázsa kétszer tisztított repce olaj beszerzése iránt írásbeli ajánlatok útján árlejtés fog tartatni.

Szállítási óhajtok felvételére a bányahivatalnak czimzett, megfelelő bélyeggel ellátott ajánlatokat, melyhez 10% bántpénz és olajmustra is melléklendő, vagy posta útján beküldeni akkép, hogy az f. é. július-hó 27-éig Déván megérkezzen. vagy pedig augusztus-hó 1-éig délelőtti 10 óráig ezen bányahivatalnál közvetlen benyújtani.

A bántpénz a szállítást nem nyerőnek azonnal, a szállítónak pedig csak is a minőség és mennyiségre nézt tökéletesen megfelelő olaj átadás után adatik ki.

A szállítási eszközöndő:

1874-dik év augusztus 25-éig	80 mázsa
" " septemb. 25-éig	60 "
" " október 25-éig	60 "

és pediglen tökéletesen biztos hordóban, helyt Nagygig, hol is a szállított olaj egy bányahivatali tiszt által át fog vétetni.

Ha szállító az átvételnél jelen nem lenne, az átvételi eredménybe bele kell nyugodnia.

A hordók kiutresíthetés után annak idején szállítónak visszaadhatók.

Kelt Nagygig, 1874. június-hó.

M. kir. bányahivatal.

Esetleg **150,000,**

125,000, 120,000, 115,000, 110,000 tallér

főnyereménye az új tőke-kisörölésnek, a melyet a herceg-brannschweig kormány biztosít, s kevés hó alatt 43,500 nyereménynek kell előlőnie.

A huzás már

1874 július 23-an és 24-én lesz.

Ára: egy egész eredeti sorsjegynek 4 tallér vagy 6 frt 60 kr. o. ért.
" fél " 2 tallér vagy 3 frt 30 kr.
" negyed " 1 tallér vagy 1 frt 65 kr.

Játéktervek ingyen.

A pénz beküldése mellett a legjavolabb vidékekre is pontosan és titoktartással teljesítettek a megrendelések; tessék bizalommal fordulni cégünkhez, a mely a fennebbi sorsjegyek árulásával meg van bízva. Nyeremény-lajstrom huzás után azonnal megküldetik.

(208)

(5-8)

Lilienfeld testvérek, állampapír üzlete

Hamburgban.

(99)

(12-15)

Nemzetközi Jury

Tiszteletbeli Jury

elismerő okirat.

Bécsi világtárlat 1873.

haladási érem.

Legkitünőbb minőségű

ROMÁN CÉMENT

BENKÓ KÁROLY és Társai gyárából,

— Nyergesújfalun Eszterg megyében —

használható vízben s ingó talajon, úgy mint száraz földön, vízhatlan szilárd és tartós épületek és épületrészek készítéséhez, valamint mindennemű szobrászmunkákhoz.

Megrendelhető hordó- és zsákokban a legjutányosabb gyári áron

Dietrich Sámuel bizományos úrnál Kolozsvárt.

Iskola Alapítvány — Kolozsvári Központi Nyomdát Stein János

(33)

HUTFLESZ KÁROLY

(17-*)

megvásárol mindennemű magyar- és osztrák állam-papirt, sorsjegyet, arany- és ezüst pénzemeteket s leszámítol (escamptirt) mindenféle nyereményeket és szelvényeket 3 hóval a lejáratu idő előtt s eszközöl minden bel- és külföldi helyeken történendő bár mily összegű fizetéseket.

Ajánlja legjutányosabb társasjátékait és részletjegyeit, valamint dúsan ellátott fűszer-tárat, bőrke-reskedését és gőzliszteit;

Ugyszintén kitünő minőségű fagygyugyertya és szappan gyártmányait.

Legujabban megjelentek és

Stein János erd. muzeum egyl. könyvkereskedésében Kolozsvárt kaphatók:

Szőlészeti és borászati titkok gyűjteménye.

10 ábrával.

Gyűjtötte és kiadta Tercsánszky József orvos.

Ára 60 kr. postai szétküldéssel 64 kr.

Postadíj elkerülése tekintetéből legezlszerűbb az összeg beküldése.

Az általános világtörténet rövid vázlata.

ÖSER, ötödik javított kiadása szerint magyarra fordítva.

„Uj olvasó kiadás.” Ára fűzve 80 kr.

Francia nyelvten.

Iskolák és magántanulók számára. Négy folyam. I. folyam.

Szerző Schwiedlaud Frigyes. Ára 80 kr.

ÁBRÁNYI KORNÉL,

Elméleti s gyakorlati összhangzattan.

(Harmonie Lehre.) I. kötet. Ára 2 frt.

FILLINGER KÁROLY,

A növények természetrajza.

Ára fűzve 80 kr

Szótárak:

Továbbá francia — német:

RAMEAU, neues Wörterbuch der deutschen und französ. Sprache nach den besten Quellen bearbeitet. 2 Bände Broschirt 3 fl. in Halblederband gbd. 4 fl 50 xr.

SACHS, encyclopädisches Wörterbuch der französischen und deutschen Sprache. I-ter Theil, französisch—deutsch, complet, broschirt 16 fl 80 xr. in Halblederband 19 fl 20 xr. II-ter Theil, deutsch—französ. in Vorbereitung, wird im Jahr 1878 complet.

SCHMIDT, vollständiges französ. — deutsches und deutsch — französisches Hand-Wörterbuch. 2 Theile in 1 Bande broschirt 3 fl 60 xr. in Halblederband 4 fl 32 xr.

SCHUSTER & REGNIÉR, neues und vollständiges Wörterbuch der deutschen und französ. Sprache 2 Bände broschirt 5 fl 40 xr. in Halblederband 7 fl 02 xr.

THIBAUT, Vollständiges Wörterbuch der französ. und deutschen Sprache, 2 Theile in einem Halblederbande gbd. 70 te Auflage 5 fl 10 xr.

TASCHENWÖRTERBUCH, neuestes franz. — deutsches und deutsch — französisches in einem Bande Gfettet 1 fl. in Leinenband 1 fl 40 xr.

Görög — német:

BENSELER und SCHENKL, griechisch — deutsches und deutsch — griech. Schulwörterbuch, 2 Bände in Halblederband: Gr. — dtsch 4 fl 35 xr, d-utsch — gr. 5 fl 80 xr.

JACOBITZ und SEILER, Hand-Wörterbuch der griechischen Sprache. 4 Bände. Gebunden statt 16 fl., nur 10 fl. (Leszállított ár.)

PAPE, griechisch — deutsches Hand-Wörterbuch in 2 Bänden I. Band: A—K. II. Band: L—Z Halblederband 12 fl 60 xr.

— Deutsch—griechisches Hand-Wörterbuch, 3-te Auflage 6 fl 30 xr.

— Wörterbuch der griechischen Eigennamen. 2 Bände. Halblederband 13 fl 20

SCHMIDT, deutsch—griechisches Hand-Wörterbuch. Halblederband 2 fl 58.

Holland — német:

TASCHEN-WÖRTERBUCH neues der holländischen und deutschen Sprache. Stereotyp Ausgabe. 2 Theile in einem Bande gbd. 2 fl 27 xr.

Latin — magyar:

BARTL és VERESS, magyar—latin szótár. 3-dik javított kiadás. Ára 4 frt.

FARKAS, latin—magyar szótár a legujabb és legjobb források után ára 2 frt.

HOLUB, latin—magyar és magyar—latin zsebszótár. Ára 2 frt 50 kr.

LATIN—MAGYAR iskolai szótár, szerkesztették Finaly H. L. és Régei István kolozsvári tanárok. Ára fűzve 5 frt 25 kr., egész vászonba kötve 6 forint.

MAGYAR—LATIN ZSEBSZÓTÁR, iskolai használatra. Ára 1 frt 50 kr.

Egyetemi Könyvtár — Fundatia pentru Scoala — BCU Cluj-Napoca.

Ugyan csak

Stein János kereskedésében kaphatók:

CHOPIN,

Liszt Ferencz után

franciából

Gróf Vass Ottilia. Ára 1 frt 60 kr.

ROBIN HOOD.

Irta James György, fordította

Petőfi Sándor.

Ára fűzve 1 frt 50 kr.

Kötve 2 frt 20 kr.

A vadember halála.

Regény.

Ponson du Terrail után francziából fordítva.

Ára 4 kötetnek 4 frt.

Három nemzedék.

Széchényi és Vörösmarty, Kossuth és Petőfi, Deák és Arany.

Ára 60 kr.

(234)

(1-3)

Hirdetmény!

Alólirt értesitem a n. érdemi közönséget, hogy TORDÁN a

„M. KORONA”

ezimű Vendéglőt haszonbérbe kivettem, hol folyó-hó 1-étől kezdve, olcsó és jól berendezett szobákat, jóízű ételeket, kitűnő borokat pontos szolgáltatással mellett jutányos áron kaphatni.

AMBRUS MIKLÓS, vendéglős.

(34)

(3-4)

Üres fogak kiltőlésére

nincs hatályosabb és jobb szer. mint dr. POPP J. G. úrv. fogorvos ur (Bécs város, Bogutasse Nr. 2.) fogóháza, melyet mindenki könnyen és fájdalom nélkül be lehet venni fogába, mely aztán a fogszelvények és foghússal teljesen eggyütt, a fogat a további elromlástól ólja, s a fájdalmat csillapítja.

Anatherin fog-pászta

dr. POPP J. G. es. kir. úrv. fogorvosól Bécsben, (Stadt, Bogutasse Nr. 2.)

A szer a légszűrés és tisztaság miatt, a száj körül arra szolgál, hogy a fogak fehérségét és szomáttal eggyütt, a fogakat a megromlástól ólja, s a fogakat erősítse.

Az Anatherin-szájvíz,

es. kir. úrv. fogorvos dr. POPP J. G.-től Bécsben.

megőrzi a fogak szilbádságát, megakadályozza a fogfájást, megakadályozza a borképződést, s azonnal eltávolít minden szájfertőt a szájból. Mint legjobb száj- és fogszelvény-kezelő szer tehát különösen azoknak is ajánlható, s kik megfogakat használnak, vagy a foghúss bajjaiban szenvednek. A lényeg az, hogy a fogakat a további elromlástól ólja, s a fájdalmat csillapítja.

Raktárak: Kolozsvárt Binder J., dr. Hintz Gy., Engel J. és Wolff gyógyszerészek és Károly J. Tóth; Wolf gyógyszerészek: Károly Sámuel és Both gyógyszer. Déván: Bonlák és Gergely a Lengyel gyógyszer. Medgyesen: Folbert gyógyszer. N. Enyedben: Oberth J. gyógyszer. M. Vásárhelyt: Fogarasy D. Szászváron: Leonhardt. Sz. Régenben: Traugot és Wachner. Zilahon: Weiss gyógyszer. Zsigmondyán: B. Tarsa Ign. Szamosújvárt: Placintár és fia gyógyszer. Bethlenben: Bernáth gyógyszer. B. Hunyádon: Holczler gyógyszer. Tekében: Wagner gyógyszer. Gy. Pétervárt: Biró M. gyógyszer. és Csiky K. Balassagyőr: C. Schickel gyógyszer. Borsabenyben: Lányi J. gyógyszer. Nagy-Bánján: Papp gyógyszer. Nagy-Károlyban: Jellinek gyógyszer. Szinyer-Váralján: Gerber gyógyszer. N. Szébenben: Sill Mih., Müller gyógyszer. Zóhrer, Stelzer, Brassóban: Fabik gyógyszer. Jékellus gyógyszer. Szegvárt: Tóth J. B. M. Mischbacher. Borsabenyben: Dietrich és Fleischer. Tergovitsa Ed., Nussbeck, Textoris G. M. Gy.-Szt.-Miklóson: Mikó M. Sz.-Udvartól: Becsár Ern., Tommer E. Brassóban: v. Müller gyógyszer. uraknál.

(101)

(3-6)

WEIL-féle

cséplőgépek.

Soha sem készítettek még gépet a gazdák számára, a mely oly gyors kelen-dőségre talált s oly rendkívüli fogadtatásban részesült volna, mint ez. —

Az ezt tanúsító számok a következők: 1872—1873-ban ifj. Weil Mór czég majnai Frankfurtban eladott három-ezer hatszáz kézi cséplő gépet és egyezer kétszáz kötlőreji járgany-cséplőgépet. E gépet illetőleg felesleges több bizonyíték. Kaphatók ifj. Weil Mór által Bécsben Franzens-brückstrasse 13.

Melléklet: K. PAPP MIKLÓS által kiadott könyvek jegyzéke.